

LÁTTUK MÉG

szágút mentén, az autóban a kedves Papa ül, aki azonmód neki ajándékozza a taxizásra használt Mercédészét az összes papírokkal egyetemben. Így aztán Hátrányos Helyzetű Fialat még jól megérdemelt hátrányos helyzetét, és a munkanélküliséget sem élvezheti, hanem autózhat le-föl, mint hajdan a *Kenguru* című magyar film másik hátrányos helyzetűje. Néz is aztán ez a mi Hátrányos Helyzetű Fialatunk olyan vádlón, mint James Dean az *Ok nélkül lázadóban*, s eközben nagyon igyekszik hasonlítani a *Megáll az idő* hőseire. A forgatókönyv szerint ráadásul még szerelmesnek is kellene lennie egy hozzá semmilyen szempontból

ciót részelteti kegyeiből. Majd — életrevalóságát bizonyítandó — képes magát egy Los Angelesben rendezett konferenciára delegáltatni, holott Pufók Szőke mindössze képzetlen műzeumi segéderő. Ezt csinálja utána valaki! Nem is lett volna folytatása a *Szerilem első vérignek*, ha ő nem megy el terhesen a tabáni koncertre! Vagy az egész második részben pelenkázott volna, míg a Hátrányos Helyzetű Fialat éli víg hátrányos helyzetű életét? Mindenesetre így az Életrevaló Nő annak rendje és módja szerint szívathatja a mi James Dean-tekintetű Julien Sorelünket. Aki persze meg is érdemli ezt, mert máskülönben az égvilágon

minden belefér. Hogy e földi jókból szemelgessek — csak a saját szájamíze szerint — csupán a következőket említeném: nekem a filmben legjobban tetszett a *Kék Angyal* képére formált fekete vamp harisnyatartója. Legjobban imponált, hogy Gombóc — Hazel O'Connor és az Omega levelett és abszolút használhatatlan jelmezei ellenére is — remekül énekelt. A legmeglepőbbnek tartottam, hogy Füge húga — aki látszólag ugyanazt a Hányódó Kislányt alakította, mint Bálint Eszter a *Florida*, a *Paradicsomban* — volt anyyira erőszakos, hogy a *Jégkrémbalett* ötletén felbuzdulva saját videóklipet erőszakoljon a film kellős

SZERILEM MÁSODIK VÉRIG

Az örök Hátrányos Helyzetű Magyar Fialatnak hajdan a katonai pálya (Hej, a Szent-galleni kaland!, Hej, Mátyás bús hada!, Hej, azok a magyar huszárok!), majd a foci (Hej, az Aranycsapat!, Hej, Albert Flóri!), napjainkban pedig a new-wave együttes alakítása ad reális lehetőséget a „kiugrásra”, a külföldi utazásokra, az anyagi biztonságot megteremtésére. A kockázat sem lebecsülendő, melyet a Hátrányos Helyzetű Fialat vállal, amikor a világ oly kőkemény bírálatát dallja a színpadokon! Hisz a katona csak az életét, a focista meg a lábát kockáztatta, míg ő azt reszkirozza, hogy a megbírált világ nem ad majd produkciójáért elég pénzt, vagy talán még lemezfelvételt sem lesz hajlandó készíttetni vele. Mert például valamelyik amerikai karrierfilmből, esetleg a *Széplányok* egyik menedzsereként, odacsámpezik a Mocskos Magyar Mumus — a *Szerilem második vérig* című film szerint: a Sörös elvtárs — és mondjuk: nem a művészet érdeklői. Pedig a filmbéli veszettkemény new-wave banda, akik az *Üvegtorók*ben látták magukat először, még alig álcázott vöröscsillagot is viselnek a sapkájukon. Mert a Hátrányos Helyzetű Fialat még peches is! Például: stoppol az or-

Szerilem második vérig

Kende Tamás felvétele

nem illő Pufók Szőkébe. Aztán még egy vetélytárssal is le kellene számolnia. Egy jóra való gombatermesztővel és nyúltenyésztővel, aki valamilyen félreértés folytán a *Szelid motorosok* egy-némely kellékét örökölte, s a jelek szerint ez a Pufók Szőkét nem hagyja hidegen. Aztán sikerül a Pufók Szőkén megosztotni, mert az ráunván a „dühös fiatalok”-ra, az idősebb generá-

semével nem lenne gondja, önnön melankóliáján kívül. Hol van itt már „ifjúsági probléma”?! Hol vannak *A kis Valentino* rendőrei és verekedős pincérei! Hősünk a rendőrséggel csak mint szexuális problémával találkozhat: szerelme ugyanis unokahúga egy infantilis rendőrnek, akinek egyetlen problémája, hogy hol lehetne egy jót kefélni a mama tudta nélkül. Hősünk, Füge, akit notóriusan kerülnek a komolyabb konfliktusok, unalmában aztán annyit teng-leng erre-arra, hogy történetébe szinte

közepébe, melynek ugyan semmi köze a film többi részéhez, de minden bizonnyal eladható lesz majd külön is. Legötletesebbnek azt tartottam, ahogy sikerül belopni a filmbe a veresegyházi — vagy valami ahhoz hasonló — asszonykórust is. És végül, ami a legjobban meghatott: a hepiend. Amikor végre kiderül, hogy Füge végül is éppolyan jól — akarom mondani: divatosan rosszul — fészült, öltönyben-feszengő szabványfiatal, mint bárki más, még ha néha Marlon Brandót akarja is utánozni *A vadból*.

Mert — mint az elhangzik a filmben — „Egyszer mindenki hazajön. Nem?” Bizony, bizony! Apánk és menyasszonyunk is hazajött Afrikából, illetve Los Angelesből; rendőr-nagybácsikánk is a házasság révén evezett, a szeretteink meg szeretőink tovább szeretnek. És ahogy Leacock írta: minden jól végződött. A Sörös elvtársat hasbalóték cinegevaszaton, az Apa főnöke vízbefulladt, a Professor kitorzta a nyakát, a tásbki szereplő is meghalt lassanként ebben-abbban, csak a fiatal pár él boldogan, míg meg nem hal. Vagy míg újabb folytatása nem lesz a filmnek, mert egy nemzetnél sem vagyunk alábbvalók, s ha a *Házibuli* folytatódhat, akkor miért is ne csinálhatna magyar filmes újabb opuszt második vagy akár többed végig? Már látom is lelki szemeimmel ezen ifjúságának indult, ám *Szabó-családdá* terebélyesedő, egyre öregedő, és a folytonos köpölyözgetéstől egyre vérszegényebbé váló folytatásokat.

SZEMADÁM GYÖRGY

Szerelmem második vérlg — magyar, 1987. Rendezte: Dobray György. Írta: Csóriz István és Dobray György. Dialóg: Horváth Péter. Kép: Andor Tamás. Zene: Dés László. Szereplők: Bery Ari (Füge), Szilágyi Mariann (Ágota), Czako Il-dikó (Gombóc), Olasz Ágnes (Mari), Jászai Jolán (Gizi néni), Eprea Attila (Gyula), Kovács Lajos (Lajos), Kállai Ilona (Ágota anyja), Holl István (Ágota apja). Gyártó: Dialóg Stúdió.

YESTERDAY

Valóban „tegnap”, a legendás „hatvanas években” játszódik ez az új lengyel film. Nem kevés nosztalgiával — szinte tapinthatóan a rendező személyes emlékei alapján — állít emléket az ottani Beatles-őrületnek, a hosszú haj körüli huzavonáknak, a keserűes kamaszszerelmeknek, a felejtethetlen iskolabáloknak, a megszállott zenekaralapításnak. A film meséje a „lengyel Beatles” *Crazy Boys*-együttes rövid és szomorú története, közülük is Ringo alteregójáé. A nagynéni falát borító hatalmas szentkép sarkában a nagy liverpooli gombafejű — az elérhetetlen példaképek — tényképe bújik meg, éjsza-

kánként a „világvevő” rádió kézzel kifeszített antennája segítségével a „Love me do” hangfoszlányai töltik be a kopottas szobát, ahol „Ringo” először ismeri meg a testi szerelmet az az iskolából kicsapott, megszegyentett lánnyal, későbbi feleségével. Az ő válóperük adja a film kerettörténetét, ezen belül idéződik fel 1964, mikor „épphogy elindultunk”, izomagyú tornatanárokkal csatáztunk hajfűrtjeink megmentéséért, zárlatos volt a mikrofon, és a dobfelszerelés elérhetetlen álomnak látszott. A két generáció úgy néz farkasszemet egymással, mint az iskola előtt álló műemléktank csöve az épülettel. Apró kis trükkökkel, finom zsarolásokkal próbálja meg a felnőtt társadalom betörni, uniformizálni az új nemzedéket, így szükség-szerűen görcsösen, izzadósan, nagyon kelet-európai módon folyik az a harc, amit a Beatles Angliában (könyvedén?) megnyert.

A nemzetközi díjak ellenére, úgy érzem, a *Yesterday* nem igazán jó film. A történet igencsak soványka, az (amatőr) színészek játékaiknak nincsen mélysége, a korszak atmoszféráját sem igazán tudta a szemmel láthatóan kevés pénzből megteremteni a rendező. Mintha egy hanyagul megfestett, helyenként giccses hajló, elmosódó vízfestményt látnánk. Lám, a feledhetetlen évtized is feledhető.

NAGY ZSOLT

Yesterday (Yesterday) — lengyel, 1984. Írta és rendezte: Radoslaw Piwowarski. Kép: Witold Adamek. Zene: John Lennon—Paul McCartney. Szereplők: Piotr Siwikiewicz (Ringo), Andrzej Zieliński (John), Robert Plechota (Paul), Waldemar Ignaczak (George), Anna Kazimierczak (Anna).

A HARMADIK FOKOZAT

A diktatúra éveiben a görög rendőrség letartóztat egy békés polgárt. Életvidám, középkorú férfi — nem ért semmit, visszautasítja a vádakat. Helyzete ezzel együtt reménytelen, hiszen a hírhedt biztonsági szolgálat fogta le. Államellenes tevékenység gyanújával; és az ártatlanságát kellene bi-

zonyítania, nem a hatóság-nak az ő bűnösségét. A Nagyfőnöknek ezúttal mégis igazi bizonyíték kell: verés, kínzás helyett finomabb eszközökhöz nyúl, kiismerhetetlen lélektani csapdát állt. Szabadnapos detektívke családias kíséretében szállítatja át a gyanúsítottat a Központba, miközben a látszat-véletlenek formálta kirándulás minden pontján titkosrendőrök hada vár a szökési vagy szökéti kísérletekre, beépített emberek tömege teszi próbára a szerencsétlent, reménykedik a fogoly valamilyen ötleleplező botlásában, akármilyen apró jelben. A körülményes akció talán a kísérő detektív hűségének próbája is — bár ebben a filmben semmi sem biztos. A film közepéig el-hisszük, hogy hősünk mintapolgár — akiből hamarosan a hatalom mit-sem-sejtő áldozata lesz. Aztán kiderül, hogy valóban a földalatti mozgalom kulcsfigurája került rendőrkézre, aki még vizsgálati fogolyként, szigorú őrizet alatt is képes magához ragadni a kezdeményezést. Egyáltalán, sose tudhatjuk: ki, mennyire lát bele a másik kártyáiba, hány ága-boga van a Hatalom vagy a Mozgalom terveinek, ki van belül, ki van kívül a beavatottság belső — legbelső — körén.

Mindez érvényes lehetne bármelyik Hitchcock-opusra vagy Agatha Christie regény-filmszűzsére, Costa Gavras politikai krimijeit közül egyikre-másikra — és Hernádi Gyula néhány forgatókönyvére. Pszichológia, politikus elkötelezettség, játékos kedvű modelléptés: mindezek együtt ritkán férnek meg egy filmben. A film alapvető gyengéje, hogy Fleischmann vonakodik választani ezek közül a lehetőségek közül: egyszerre használná ki valamennyit. Amikor rab és rabtartó párbaját figyeljük, egyszerre érdek-telemné válik a „hús-vér” Görögország hitelessége, keresztet ürügynek tűnik a politizáló körtés. Amikor egy Jancsó-film analógiájára a manipuláló és manipulált viszonyának modelljét keressük a történetben, akkor nemcsak a görög valóság, a lélektani mélység is fölösleges sallagnak számít, mely csak kikezdi a modell tisztaságát.

A *Vadászjelenetek Alsó-Bajorországban* rendezője ezzel a jó tíz év késéssel bemutatott alkotással nemigen számíthat sikerre, a nagynevű színészek szerepeltetése ellenére sem. A vágás dinamizmusa, a nyugtalan kameramozgás — talán ezek a *harmadik fokozat* számbajöhető erényei? A film látványvilága néha valóban felidéri a Föld bármelyik diktatúrájának árnyékában engedély nélkül forgató filmes-újságíró titkos felvételeit: kényelmetlen fedezékben kuporogva leselkedik, keresi a témát, várja a jószerencsét. Leleplezni akar, és maga is fél a leleplezéstől.

HIRSCH TIBOR

A *harmadik fokozat* (Der dritte Grad) — NSZK, 1975. Rendezte: Peter Fleischmann. Írta: Antonisz Szamarakisz *A hiába* című regényéből Jean-Claude Carrière, Martin Walser és Peter Fleischmann. Kép: Luciano Tovoli és Collin Mounier. Zene: Ennio Morricone. Szereplők: Ugo Tognazzi (George), Michel Piccoli (A Kihallgató), Mario Adorf (A Menedzser). *Feliratolt.*

BOCSÁSS MEG!

Hiába az engesztelő, tétova mondatok, a bocsánatért esedező félszeg gesztusok, a fájdalomtól és csalódottságtól megtört, segélykérő tekintetek. Erneszt Jaszán filmdrámájának hősein mindez nem segített. Semmi „különös” nem történt velük, csupán jóvátehetetlenül elrontották az életüket.

A *Bocsáss meg!* című szovjet film arról tudósít, hogy szinte észrevétlenül — látványos összeveszések és nagy kibékülések nélkül — zátonyra futott két, látszólag boldog és kiegyensúlyozott házasságban élő ember kapcsolata. Jaszán filmjének talán az a legfőbb erénye, hogy nem követi a szerelmi háromszög-történetek szokásos koreográfiáját. Szakít a közelmúlt szovjet filmművészetének azzal a rossz beidegződésével, miszerint a máról szóló történetek egyedüli műfaja a komédia, feldolgozásmódja pedig csakis az optimizmussal teli, tanulságokra kihegyezett erkölcsi ítéltetés lehet. Ebben a hétköznapi történetben nyoma sincs a sajnálkozásnak, vagy az elítélőlepek kormányozta

dramaturgiának. A film középpontjában egy hirtelen magára maradt asszony, Mása alakja áll. A rendező, Jaszán nem tesz mást, mint hogy Mása első magányos napjának krónikásává szegődik. Kitartóan, a legapróbb lelki rezdüléseit is rögzítve figyeli cselekedeteit, szavait. Kísérletet tesz arra, hogy visszafelé építsen fel egy sorsot; hogy a szürke, mindennapos esetben felmutassa a végzetes egyéni tragédiát.

Kétségtelen ugyanakkor, hogy éppen ebben a megközelítési módszerben keresendők annak az okai is, amiért — az aprólékosan kidolgozott jellemrajz ellenére — Mása elmagányosodásának története nem vált ki megrendülést a nézőből. A *Bocsáss meg!* alkotói valószínűleg arra fordították a legtöbb gondot, hogy ezt a szovjet filmvászonról sokáig hiányzó élethelyzetet hitelesítsék, ábrázolásának puszta létjogosultságát bizonyítsák. Erneszt Jaszán tehetségről tanúskodó munkája ezért válik felemássá. A film kétarcúsága a legszembetűnőbben azokban az epizódokban érhető tetten, amikor a remek színészi játékkal (Natalja Andrejcsenko alakítása) hús-vér egyéniséggé formált asszonyt rendre

egysíkú, erőltetetten „élet-szagú” szituációkban látjuk viszont. Végeredményben ezért érezhetjük úgy, hogy a film csupán a szabad prédává vált, elhagyott nő szomorú sorsának közhelyigazságát képes elénk tárni.

GÁTI PÉTER

Bocsáss meg! (Prosztij) — szovjet, 1986. Rendezte: Erneszt Jaszán. Írta: Viktor Merezsno. Kép: Ivan Bagajev. Zene: Vagyim Biberan. Szereplők: Natalja Andrejcsenko (Masa), Igor Kosztolevaskij (Kirill), Viktor Merezsno (Vlagyimir Jurcssecs), Alekszandra Jakovleva (Natasa). Gyártó: Lenfilm. *Feliratos.*

KOBRA

Íme, itt van korunk hőse: a zsarú.

Nem azonos a klasszikus krimik bölcs nyomozójával. Annál inkább a Vadnyugat magányos hősével, a kemény és hallgatag férfival, aki a törvényen kívül helyezkedik, ám egy magasabb erkölcs nevében cselekszik. Egyszóval: jobban hasonlít ellenfeléhez, a bűnözőhöz — mint mindenkori Főnökhöz, a rendőrhivatalnokhoz,

Bocsáss meg!

akivel természetesen mindenkor összeütközésbe is kerül. A zsarú győzelmének titka éppen a hasonlóságában rejlik, a fizikai és morális hasonlóságban, és ami ennél lényegesebb, a *bűnözői harcmodorban*. Ezért lengi körül figuráját az önbíráskodás nyugtalanító szelleme, a csődöt mondott rendőri és jogi gépezet fölébe és elébe helyezett önbíráskodása. S ami meglepő: mi, nézők a legteljesebb egyetértéssel drukkoljuk végig a zsarú Igazságért folytatott „törvénytelen” harcat.

Ez tesz figyelemre méltóvá néhány nálunk mostanában bemutatott filmet: *A zsarú szavát*, a *Trükkös halált*, a *48 órát*, az *Élni és meghalni Los Angelesben*, a *Beverly Hills-i zsarut*, ennek a mára önálló filmtípusává kristályosult sorozatnak néhány kiváló darabját.

A Sylvester Stallone forgatókönyvéből készült, általa játszott, és fényképezésében a videóklip minden eredményét felmutató *Kobra* — nyugodt és ügyes profizmussal tölti ki ennek az új filmsémának, a zsarúfilmnek kereteit. Szükszavú és vad, mint maga Stallone

(illetve az általa kitalált, és filmről filmre vándorló figura).

A nyugodt profizmus meglehetősen ijesztő világot tár elénk. Egy olyan világot, melyben bárki bármikor meghalhat s ami a lényeg: minden ok nélkül. Az irracionális félelem sötét árnyként borul a szórakoztatóipar eme új kasszasikerére. S bár a főhős most fölényesen győzött — keserű íz marad a szánkban.

FARAGÓ ZSUZSA

Kobra (Cobra) — amerikai, 1986. Rendezte: George Pan Cosmatos. Írta: Paula Gosling Tisztességes játék című regénye nyomán Sylvester Stallone. Kép: Ric Waite. Zene: Sylvester Leway. Szereplők: Sylvester Stallone (Kobra), Brigitte Nielsen (Ingrid), Reni Santoni (Gonzales). Gyártó: Warner — Columbia. *Szinkronizált.*

AZ UTOLSÓ KÍVÁNSÁG

Ritkán láthattunk ennyi öreg, elgárgyult, undorítóan visszataszító, „isten kegyelméből” uralkodót, mint ebben a filmben. A jó öreg Franci (Ferenc József) háborúsdit játszik az uralkodó kollégákkal, és miközben folyik a vér, hullanak a katonák, mint a legyek, a ko-

As utolsó kívánság

ronás főknék golfozni szoty-
tany kedvük. Sebttiben el-
takarítják hát a hullákat a
„terepről” és megkötik a
fegyverszünetet. Az öreg
trotytosok alsógyatára vet-
keznek és békésebb versen-
gésbe kezdenek. A hölgyek
is elszórakoztatják magukat
valahogy (a Monarchia el-
aszott császárnéja például
párnát köt a hasa alá és at-
tól reszket, hogy idióta gye-
reke lesz...). Nem látszik
kevésbé agyalágyultnak a
magát Pierre Bezuhovnak
képzeld művész-fotográfus
sem, aki a borogyinói csata-
mező helyett az első világ-
háború lövészárkaiban próbá-
lja az emberiség szenvedé-
éseit lencsevégre kapni. Később
beleszeret a bolgár Vera
Zaszulicsba, és habár ő a
békés meggyőzés híve, mégis
segít a nőnek az uralkodók
elleni (sikertelen!) merény-
letet végrehajtani.

Hogy miről van szó ebben
a filmben, azt elég nehéz el-
dönteni — talán arról, hogy
a világ, a hatalmasaival és
elnyomottjaival együtt el-
mehet a csudába! Annyi
minden esetre világossá vá-
lik, hogy az a rebellis fotog-
ráfus, aki naiv módon el-
hiszi, hogy utolsó kívánság-
ként megörökítik agyonlő-
vetését, hói átköltözését a
túlvilágra, az kötözni való
bolond. Mert, mint ahogy a
szabadságot, úgy az utolsó
kívánság teljesítését is kény-
telenek vagyunk „kiérde-
melni”. Különbön pedig
minderki azt álmodik ma-
gáról, amit akar!

KOVÁCS ÁGNES

Az utolsó kívánság (Poszlednyj zse-
lanyija) — bolgár, 1983. Rendezte:
Rangel Vicsanov. Írta: Mirjana
Basena és Rangel Vicsanov. Kép:
Radoszlav Szpaszov. Zene: Kiril
Doncev. Szereplők: Stefan Mavro-
dijev (Zseko), Antonia Zsezkova
(Mara), Diana Szofronijeva (Da-
na), Ljubomir Uzunov (Ferenc Jó-
zsef), Aleko Kuzov (Ferdinánd).
Feliratos.

A VIHAR

Amennyire tehetség, kegye-
lem és szerencse kísérte Ma-
zursky előző nálunk bemu-
tatott filmjét, *Az asszony
férj nélkült*, olyan csalódás
most *A viharnak* a felismer-
hetetlenségig átdolgozott
változata. Filozófiai tar-
talma elsikkadt, költőisé-
gétől is megfosztott vaskos
szociológiai tanulmány és

gices sajtós elegye ez a
film.

Prospero (a filmben John
Cassavetes) — minden át-
dolgozásban a keserű meg-
próbáltatásokkal nyert böl-
csesség képviselője, Ma-
zurskynál felületes szituá-
ciós és önismeretei játékok
pótollják csillagléptéktű gond-
olkodását, megtérését az
élet forrásaihoz. Az ő *fürdő-
köpenyes Prosperója* szusz-
tán az élménynélküli puszte-
gyformaságtól kínlődik
(vagy inkább emiatt ideges-
kedik), s önkéntes száműze-
tésének szigetén is az össz-
komfortos szenvedésre ren-
dezkedik be (Kalibanosztól
„kiadó lakást” keres). Meg-
csömörlött ugyan a „fejle-
dés dáridójától”, de értelmi
élete annyira elvált már az
érzelmitől, hogy a szigeten
töltött idő nem oldja fel
belső aszályát, *nem bukkan
mélyebb életre*. Önérvényesít-
ésének és öngazolódásának
igazi terepe a társadalmi
tevékenység világa marad.
Gyermekét, Mirandát bizo-
nyos értelemben ingóság-
ként kezeli, mint a házasság
„vagyonárnyát” vagy „ter-
mékét”, nyoma sincs közöt-
tük valódi kapcsolatnak.
Féktelen individualizmus, a
másikra tekintettel nem levő
önérvényesítés, az önzés a
mozgatója — *minden egye-
temes értéktől megszabadított*
— életének. Prospero Ma-
zursky adaptálásában nem
monumentális huszadik szá-
zadi ember, aki a világ meg-
ismerése után önmaga meg-
ismerésére kényszerül. Medi-
tálása bohóckodássá silá-
nyul, az Ariellel (a filmben
Aretha) való „szabad társu-
lása” valójában a kölcsönös
önzés lehetőségét jelenti.

A film végén karácsonyi
hangulat önti el a filmvász-
nat, megmenekültek és a
társadalomból ideiglenesen
kivonulók egymás nyakába
borulnak, de — a neme és
generációk összekuszálódott
viszonyában — az autonó-
mia továbbra is csak a
szexuális önkifejezés szá-
mára van fönntartva.

TAMÁS AMARYLLIS

A vihar (Tempest) — amerikai,
1982. Rendezte: Paul Mazursky.
Írta: Shakespeare. *A vihar* című
drámája motívumaiból Paul Ma-
zursky és Leon Capetanos. Kép:
Don McAlpine. Zene: Stomu Ya-
mashta. Szereplők: John Cassa-
vetes (Philip), Gena Rowlands
(Antonia), Susan Sarandon (Aretha),
Vittorio Gassman (Alonzo), Molly
Ringwald (Miranda), Raul Julia
(Kalibanosz), Sam Robards (Freddy).
Gyártó: Columbia. Szinkronizált.

CONTENTS

Tamás Koltai: All This Happened to Us Before. Péter Gothár, director of <i>Time Stands Still</i> , has made a film in the U. S. entitled <i>Just Like America</i> about a Hungarian tourist in New York who turns into a tramp. The interview highlights the problems involved in filming the story, its style, and the psychology of the hero.	2
József Tamás Reményi: Without a Breath (Chronicle on Georgian film)	9
Géza Böszörményi: Black Cat in a Dark Room (<i>Pastorale</i> , dir. Otar Ioseliani)	14
Ákos Szilágyi: My Friend the Film Commercial	16
NEW WAVES IN EUROPE	
Gergely Bikácsy: Cloudy Years (The birth of the <i>nouvelle vague</i>)	18
András Bálint Kovács: Culture and Death (The freedom of the <i>nouvelle vague</i>)	26
Henri Langlois: On Alain Resnais. In our ongoing series about the important period of European film which lasted from 1958 to 1968, we now focus on the French <i>nouvelle vague</i> .	26
Aleksandre Lipkov: Damned Films (The stories of Aleksei German). One of the major figures of contemporary Soviet cinema, Aleksei German has made films which have broken political taboos. Here, he talks about the domestic reception of these films.	32
THE MOVIES OF FILMVILÁG	
Gusztáv Schubert: The Collective Ubu. Of the renowned films of the last thirty years, many have never reached Hungary. To make up for this loss, "Filmvilág" is inaugurating a "movie house" within its pages. The first film, discussed here, is <i>The Firemen's Ball</i> , directed by Milos Forman in 1967.	40
FILM ACADEMY	
István Zsugán: What's a Director's Diploma Worth? (Interview with János Herskó)	44
Pál Pap: In Poland — and Australia (Interview with Professor Jerzy Toeplitz)	47
Éva Dobos: Students of Three Worlds (Interview with Cuban director Humberto Solas)	49
Dr. Lajos Vínóze: Debutants (Tomorrow's Georgian film makers) A compilation of the work of the world's film academies, including an interview with director János Herskó, a former director of the film faculty in Budapest, who since 1970 has been living in Stockholm and is today the pro- rector of the Dramatiska Institutet.	50
FESTIVALS	
Gusztáv Schubert: A Spirit from the Box (Gdynia)	51
Vince Zalán: Black Paintings (Mannheim)	53
My Name is Leone (3). (Excerpts from a volume of interviews)	56
WE ALSO SAW... (Films of the Month)	61
On the cover:	
Andor Lukács in Péter Gothár's <i>Just Like America</i>	
Photo: István Jávor	
E számunk művészeti szerkesztője: Vasvári István	

A FILMVLÁG MOZZSA
Josef Korb — Milos Forman:
Tíz van, kaban! című filmjében
(Délkelet a 10. ábrában)

HUNGAROTON

hanglemezajánlat

ÁPRILY LAJOS
VERSEIT MONDJA

ERŐS
RNY

BESZÉL ÉLETÉRŐL ÉS KÖLTÉSZETÉRŐL

Áprily Lajos verseit mondja
A Magyar Rádió archív felvételeiből
összeválogatott anyagon a költő
saját verseit mondja, s életéről,
költészetéről beszél.

SLPX 14071